

**ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА ЯМБОЛ 2021-2027
ЧАСТ II -
ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ, ПРИОРИТЕТИ И
ЦЕЛИ**

ПИРО като част от системата от стратегически документи интегрира регионалното и пространственото развитие и служи за определяне на актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на районите, общините и населените места, които се отчитат при разработването на инвестиционни програми и финансови инструменти, включително съфинансирани от фондовете на Европейския съюз. В унисон с тях е и планирането и изпълнението на интегрирани подходи за териториално и градско развитие и на местни инициативи, допринасящи за постигане на националните цели и приоритетите за регионално и местно развитие.

Определените цели и приоритети на Община Ямбол са в съответствие с целите и стратегиите на Националната програма за развитие: “България 2030”, актуализираната Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 -2025, целите на политиките на ЕС за сближаване и регионално развитие след 2020 г., цели и приоритети на проекта на Интегрирана териториална стратегия за регионално развитие на ЮИР от ниво 2.

Националната програма за развитие: “България 2030” е рамков стратегически документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи. Той определя визията и общите цели на политиките за развитие във всички сектори на държавното управление, включително техните териториални измерения, които ще окажат влияние върху цялостното развитие на страната и отделните райони.

Националната програма за развитие: “България 2030” определя основните цели на правителството за периода до 2030 г. ,а именно: технологична трансформация; демографски подем и намаляване на неравенствата. Реализирането на стратегическите цели е предвидено посредством целенасочени политики и интервенции, групирани в пет взаимосвързани и интегрирани оси на развитие:

ОС 1 Иновативна и интелигентна България - Тази ос на развитие акцентира върху повишаването на конкурентоспособността на българската икономика и трансформирането ѝ в икономика, базирана на знанието и интелигентния растеж. В рамките на тази ос правителството определя три национални приоритета: 1. Образование и умения; 2. Наука и научна инфраструктура и 3. Интелигентна индустрия.

ОС 2 Зелена и устойчива България - Основният фокус на тази ос е устойчивото управление на природните ресурси, позволяващо задоволяване на текущите нужди на икономиката и обществото, при запазване на екологичната устойчивост, така че тези потребности да бъдат удовлетворявани и в дългосрочен план. Определени са три

национални приоритета за реализацията на тази ос: 1. Кръгова и нисковъглеродна икономика; 2. Чист въздух и биоразнообразие и 3. Устойчиво селско стопанство.

ОС 3 Свързана и интегрирана България - Осигуряването на предпоставки за повишаването на конкурентоспособността и устойчивото развитие на районите на страната, каквито са подобряването на транспортната и цифрова свързаност, както и насърчаването на местното развитие, стъпвайки на специфичния местен потенциал, определя политиките, включени в тази ос. Три национални приоритета синтезират основните въздействия: 1. Транспортна свързаност; 2. Цифрова свързаност 3. Местно развитие.

ОС 4 Отзивчива и справедлива България - Тази ос на развитие е фокусирана върху изграждането на ефективни и отговорни публични институции. Специален акцент на политиката върху групите и индивидите в неравностойно положение ще позволи постигане на по-включващ и по-устойчив растеж и споделян просперитет за всички. Правителството определя два национални приоритета, адресиращи нейното изпълнение: 1. Институционална рамка и 2. Социално включване.

ОС 5 Духовна и жизнена България - Политиките ще адресират подобряването на здравния статус на населението, като ключов детерминант на качеството на живот, но също и като необходимо условие за включването му в заетост и социална активност, както и духовни потребности на индивида да осигури предпоставки за превръщането му в творческа и пълноценна личност. Дейностите по изпълнението на тази ос са групирани в два национални приоритета: 1. Здраве и спорт и 2. Култура, наследство и туризъм.

При разработването на Планът на интегрирано развитие на община Ямбол има предвид **Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.** (НКПР) и нейната актуализация от 2019 г. (АНКПР).

Трите стратегически цели на АНКПР, както и техните специфични цели и приоритети служат за координираща платформа на всички секторни политики с териториални измерения:

СЦ 1: Териториално сближаване – чрез подобряване на свързаността на всички нива, укрепване на мрежата от градове-центрове и развитие на трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество

Специфична цел 1.1. Интегриране в европейското пространство

Специфична цел 1.2. Полицентрично териториално развитие

Специфична цел 1.3. Съхранено природно и културно наследство

СЦ 2: Икономическо сближаване - чрез подкрепа за развитие и подобряване качествата на регионалните потенциали и опазване на околната среда

Специфична цел 2.1. Регионална конкурентоспособност в подкрепа на растежа

Специфична цел 2.2. Стимулирано развитие на специфични територии

СЦ 3: Социално сближаване - чрез създаване на равностойни условия за развитие и реализация на човешкия капитал

Специфична цел 3.1. Пространствена свързаност и достъп до услуги

Специфична цел 3.2. Качество на образователни, здравни, социални и културни услуги

По подходящ начин следва да се отразят и **насоките на политиката на ЕС за сближаване и регионално развитие след 2020 г.**

Пет основни цели на политиките (ЦП) ще стимулират инвестициите на политиката на сближаване на ЕС в периода 2021-2027 г.:

ЦП 1 - По-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативния и интелигентен икономически преход;

ЦП 2 - По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска;

ЦП 3 - По-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността и регионалната свързаност на ИКТ;

ЦП 4 - По-социална Европа — реализиране на европейския стълб на социалните права;

ЦП 5 - Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии.

Проект на **Интегрирана териториална стратегия за регионално развитие на Югоизточен район**

Приоритет 1: Подкрепа за интелигентна и динамична икономика на ЮИР

Специфична цел 1.1: Засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии

Специфична цел 1.2: Развитие на синя икономика, туризъм и селско стопанство с повишена добавена стойност

Специфична цел 1.3: По-добре свързан район чрез подобряване на мобилността и регионалната свързаност на ИКТ

Приоритет 2: Подобряване на образователното равнище на населението и качеството на живот в ЮИР

Специфична цел 2.1 Инвестиции в човешки ресурси

Специфична цел 2.2 Подобряване на здравната, социалната, културната и спортната инфраструктура и достъпа до услуги

Специфична цел 2.3 Изграждане и/или рехабилитацията на техническа инфраструктура

Специфична цел 2.4 Насърчаване на нисковъглеродна икономика, зелени инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата, превенция и управление на риска

Приоритет 3: Териториално сближаване и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони

Специфична цел 3.1 Укрепване на полицентричната мрежа от селища в ЮИР

Специфична цел 3.2 Интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони

Специфична цел 3.3 Развитие на трансграничното и транснационално сътрудничество

На база на направения анализ на община / град Ямбол се открояват няколко основни проблеми и потенциали. Те имат съществено значение за разработването на стратегия за развитие.

Проблеми:

- Ограничена диверсификация на икономиката;
- Неблагоприятни демографски тенденции, задълбочаващи се с бързи темпове;
- Цялостно неусвоен потенциал на река Тунджа и по-конкретно в рамките на урбанизираната територия на град Ямбол – прекъснатата връзка между зелена и синя инфраструктура;
- Влошено състояние на транспортни комуникации (настилки, осветление и други);
- Незавършеност и физическа остарялост (амортизация) на съществуващите ВиК мрежи;

- Разпокъсаност на зелената система (недостиг на озеленени площи за широко и ограничено обществено ползване, ниски качество (изявен недостиг на висока дървесна растителност, липса на регулярна поддръжка, липса или ограничено количество градско обзавеждане, липса на обвързаност между зелените площи посредством зелени коридори) и функционалност;
- Липса на единно визуално оформление на сгради и наличие на визуално замърсяване в средата;
- Замърсяване с битови отпадъци и образуване на нерегламентирани сметища и територии с понижено качество;
- Поставяне на гаражни клетки в свободните и междублоковите пространства и отнемане на пространства за пешеходци и възпрепятстване придаването на функции;
- Липса на отводнителни шахти при транспортните комуникации;
- Надземно електроснабдяване;
- Разпокъсаност на структурата на производствени зони поради неусвоени терени и нефункциониращи предприятия;
- Пространствено ограничаване на развитието на жилищните зони в източна (частично), южна и западна части на град Ямбол;
- Липса на поддръжка на недвижими културни ценности и неусвояване на техния потенциал;
- Незадоволително състояние и разнообразие на обекти на социалната инфраструктура;

Потенциали:

- Изграждане на нови транспортни комуникации и подобряване състоянието на съществуващите;
- Социализиране на река Тунджа и прилежащите ѝ територии във функционалната структура на град Ямбол;
- Развитие на зелената система и обвързване на съществуващите и новопредвидените съгласно ОУПО Ямбол зелени площи за широко и ограничено обществено ползване, както и тези с друго специфично предназначение посредством зелени коридори;

- Обвързване на зелената и синята инфраструктура в единна система, предоставяща възможности за ежедневен и ежеседмичен отдых на населението, както и разнообразни възможности за спорт.
- Подобряване на техническата инфраструктура в жилищните и нежилищните територии и повишаване достъпността и качеството на предлаганите услуги.
- Подобряване на социалната инфраструктура посредством обновяване и модернизиране на съществуващите обекти и изграждане на нови, предоставящи по-голямо разнообразие и повишено качество на потребителите.
- Повишаване на визуалните качества на жилищните територии;
- Застрояване с нови жилищните сгради в неусвоените терени в границите на град Ямбол, както и в североизточно направление и частично източно;
- Разработване на Стратегия за опазване на културното наследство;
- Развитие на икономиката посредством иновации и внедряване на високотехнологични производства;
- Сътрудничество и повишаване на значимостта на публично-частни партньорства.

В контекста на дефинираните нужди за развитие и посочената стратегическа рамка са определени визията и пакета от приоритети и цели за интегрираното развитие на община Ямбол.

СТРАТЕГИЯ

Изготвянето на стратегията на План за интегрирано градско развитие се основава на изводите, направени в SWOT - анализа при отчитане на силните и слабите страни в развитието на града, възможностите и заплахите, специфичните нужди на територията и функционалното им обвързване със зоните за въздействие, формулираната визия за развитие на град Ямбол към 2020 г., определените зони за въздействие, както и обекти извън зоните, с доказани функционални връзки с тях.

Специфичните цели имат решаващо значение за град Ямбол. Планът е свързан с множество предизвикателни проекти, които ще бъдат превърнати във възможности за постигане на дългосрочно възстановяване и развитие на град Ямбол, както предоставянето на по-добри условия за живот, труд и отдых на неговите жители. За

успешното прилагане на Плана е необходимо сътрудничество между управляващи, планиращи, бизнес, неправителствени организации, местни жители и други заинтересувани лица и групи. Община Ямбол ще има водеща роля в насърчаването на общ подход за преодоляване на предизвикателствата и оползотворяване на потенциала, възползвайки се от възможностите. Съществено значение имат и местните жители, като основни потребители.

Стратегията на План за интегрирано градско възстановяване и развитие цели да обвърже прилагането на широк кръг интервенции и проекти, насочени към специфичните проблеми за решаване във всяка зона и допълнителните територии, така че да се постигне интегрирано планиране и изпълнение и синергичен ефект и допълняемост на предвидените мерки и интервенции, надграждане и обвързване с други, реализирани от община Ямбол проекти. Спецификата на интегрирания подход, посредством който е структуриран плана, включва: доразвитие на започнали проекти и надграждане на такива в зоните на въздействие, които са в съответствие с поставените специфични цели; използване на разнообразни финансови източници за един проект или няколко проекта, които са насочени към различни аспекти от решаването на даден проблем или необходимост; структуриране на взаимнообвързани проекти, водят до развитие на съответната територия, задоволяване на установени необходимост и оползотворяване на потенциалите за постигане на визията за развитие на града; включване на разнообразни заинтересувани групи и лица в процеса на осъществяване на плана.

За бъдещото развитие на град Ямбол е избрана стратегия, съчетаваща неговите силни страни с благоприятните перспективи, произтичащи от външната среда. По този начин се осигурява възползване от съществуващите ресурси и тяхното оползотворяване посредством възможностите. Също така, цели се и преодоляването на слабите страни и заплахите, както и минимизиране на техните негативни въздействия върху разглежданата територия. Чрез насочване на усилията в тази посока, се очаква крайният резултат да бъде максимално благоприятен за развитието на града, както и да нарасте негово регионално значение в общата структура на страната.

ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРАД ЯМБОЛ ДО 2027 Г.

Въз основа на извършения проблемен анализ, идентифицираните силни и слаби страни на град Ямбол, възможностите и заплахите на външната среда, както и потенциала за оказване на благоприятно въздействие върху съществуващото

положение е формулирана визия. Тя дава информация за развитие на ключовите икономически и социални сектори в града, както и да тенденциите имащи пространствено отражение в територията му.

Изведени са стратегически цели, приоритети и мерки и дейности. Те са допълнително конкретизирани посредством идентифициране на групи участници, индикативен бюджет, момент за започване на процеса и общ срок за изпълнение, както и пространствено проявление в разглежданата територия.

Ямбол – зелен, проспериращ град за хората с високо качество на живот, привлекателна градска инвестиционна среда и условия за устойчив растеж

Определените цели и приоритети на Община Ямбол са в съответствие с целите и стратегиите на Националната програма за развитие: “България 2030”, актуализираната Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 - 2025, целите на политиките на ЕС за сближаване и регионално развитие след 2020 г., цели и приоритети на проекта на Интегрирана териториална стратегия за регионално развитие на Югоизточен район на планиране от ниво 2.

ПРИОРИТЕТ 1: РАЗВИТИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА И ПОСТИГАНЕ НА УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ

Специфична цел 1.1.: Изграждане / Обновяване на техническата инфраструктура в Западна и Южна промишлена зона

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват: планиране, проектиране и строителство / ремонт, рехабилитация и реконструкция на кръстовища и транспортни комуникации (улици, тротоари, подземна и надземна инфраструктура).

Специфична цел 1.2.: Привличане и развитие на нови бизнес инвестиции чрез облагородяване на нови и изоставени общински и частни терени

Мерките са насочени към анализ на собствеността и пространственото разпределение на общински и частни имоти с цел идентифициране им и обособяване им за развитие с цел привличане на нови инвеститори.

- Разработване на Пространствен анализ за общинските и частни имоти – специализирана карта на собствеността, функциониране и нефункциониращи предприятия, устройствени режими съгласно ОУП
- Разработване на Общинска маркетингова стратегия за привличане и развитие на нови инвестиции

Специфична цел 1.3.: Подобряване на бизнес сътрудничеството с цел развитие на публично-частни партньорства

- Създаване на обща индустриална зона между общините Сливен, Тунджа и Ямбол
- Подкрепа за създаването на партньорства с бизнеса в страната чрез организирано участие на общинския бизнес в международни, национални и регионални бизнес форуми

Специфична цел 1.4.: Насърчаване и внедряване на високи технологии и иновации в местната икономика

- Изграждане на Бизнес център за научни изследвания, развитие и подкрепа на стартиращи предприятия

Специфична цел 1.5.: Развитие на туристическата индустрия

- Разработване на Стратегия за развитие на туризма в община Ямбол 2021-2027 г.
- Разработване на Стратегия за опазване на културното наследство
- Обособяване на туристически маршрути за изява на градския културен пейзаж, вкл. коопериране със съседни общини
- Създаване на единен туристически продукт и популяризирането му

ПРИОРИТЕТ 2: ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ И ПРИВЛЕКАТЕЛНОСТТА НА ГРАДСКАТА СРЕДА

Специфична цел 2.1.: Изграждане / Обновяване на техническата инфраструктура

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват: планиране, проектиране и строителство / ремонт, рехабилитация и реконструкция на кръстовища и транспортни комуникации (улици, тротоари, подземна и надземна инфраструктура).

Специфична цел 2.2.: Подобряване на функционалността и ефективността на системата на масов градски обществен транспорт

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват: Подобряване на функционалността и ефективността на системата на масов градски обществен транспорт - Създаване на единна информационна система за оптимизиране на транспорта и поставяне на електронни табла на спирките; Изграждане на обекти (нови спирки с тротоарни настилки, подходящи за хора в неравностойно положение, озеленяване, поставяне на кошчета)

Специфична цел 2.3.: Обновяване на сграден фонд, обзавеждане и оборудване на обекти на здравеопазването и социалните грижи

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват: ремонт, рехабилитация и реконструкция на сграден фонд, обновяване на материално-техническата база, внедряване на мерки за енергийна ефективност, подобряване на достъпа до обекти на здравеопазването и социалните грижи, дигитализация на услугите.

Специфична цел 2.4.: Обновяване на сграден фонд, обзавеждане и оборудване на обекти на образованието

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват: ремонт, рехабилитация и реконструкция на сграден фонд, модернизация на материално-техническата база, внедряване на мерки за енергийна ефективност (вкл. термопомпи, фотоволтаици и др.), внедряване на иновативни мерки за обучение и спорт и подобряване на достъпа до обекти на образованието, включително детски градини, начални, основни и средни училища и обекти на висшето образование.

Специфична цел 2.5.: Изграждане / Обновяване на сграден фонд, обзавеждане и оборудване на обекти на културата

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват: планиране, проектиране и строителство / ремонт, рехабилитация и реконструкция на сграден фонд, модернизация на материално-техническата база, внедряване на мерки за енергийна ефективност, дигитализация на фонда и подобряване на достъпа до обекти на културата.

Специфична цел 2.6.: Изграждане / Обновяване на сграден фонд, обзавеждане и оборудване на обекти на спорта

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват: планиране, проектиране и строителство / ремонт, рехабилитация и реконструкция на сграден фонд, обновяване на материално-техническата база, внедряване на мерки за енергийна ефективност и подобряване на достъпа до обекти на спорта.

Специфична цел 2.7.: Обновяване на сграден фонд, обзавеждане и оборудване на административни сгради

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват: планиране, проектиране и строителство / ремонт, рехабилитация и реконструкция на сграден фонд, модернизация на материално-техническата база, внедряване на мерки за енергийна ефективност и подобряване на достъпа до административните сгради, е-услуги.

Специфична цел 2.8.: Изграждане на сграден фонд за жилищни нужди

Мерките включват проучване, разработване на ПУП за зоните, в които ще се изградят нови жилищни сгради, проектиране и изграждане.

Специфична цел 2.9.: Облагородяване на градски пространства и ландшафт

Мерките включват изграждане / обновяване на междублокови пространства, озеленени площи за широко и ограничено ползване, развитие на системата на пешеходните пространства

Специфична цел 2.10.: Градско планиране и устройство на територията

Мерките включват разработване на:

- Планово Техническо задание за актуализация на ОУПО Ямбол
- ОУПО ЯМБОЛ
- ПУП за регулация и застрояване
- План за устойчива градска мобилност

Специфична цел 2.11.: Интеграция на уязвими и други групи в неравностойно положение чрез осигуряване на подходяща инфраструктура

Мерките включват изграждане на Център за интеграция на уязвими и други групи в неравностойно положение и провеждане на събития и инициативи за успешна интеграция.

ПРИОРИТЕТ 3: НАМАЛЯВАНЕ НА ОТРИЦАТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

Специфична цел 3.1.: Създаване на условия за беземисионно придвижване

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват: изграждане на велосипедни и пешеходни маршрути, свързващи жилищни зони за намаляване на транспортния трафик.

Специфична цел 3.2.: Внедряване на мерки за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват: Внедряване на мерки за енергийна ефективност на еднофамилни и многофамилни жилищни сгради на територията на града по ПРР, както и по Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.

Специфична цел 3.3.: Развитие на единна зелената система и подобряване на връзката ѝ с река Тунджа и прилежащите водни площи

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват: изграждане на зелен пояс по дължината на река Тунджа с обособяване на

кътове за продължителен престой и изграждане на зелен пояс между Западна и Южна промишлена зона и жилищните територии и др.

ПРИОРИТЕТ 4: УКРЕПВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА

Специфична цел 4.1.: Укрепване и подобряване на административния капацитет и усъвършенстване на организацията

Мерките, които ще се осъществяват в рамките на специфичната цел ще включват

- Дигитализация на административните услуги предоставяни от общината/ е-Администрация
- Повишаване капацитета на служителите на общината
- Стимулиране на местните партньорства, трансграничното и международното сътрудничество – участие в проекти Подобряване на трансграничното сътрудничество с Република Турция